

Accountantsverslag 2019

Veiligheidsregio Twente d.d. 9 juni 2020

Samen werken aan
een veilige regio

VEILIGHEIDS
TWENTE

Inhoudsopgave

Wij hebben ons accountantsverslag als volgt ingedeeld:

1. Aanbieding	3
2. Bestuurlijke samenvatting	4
3. Kernpunten controle	5
4. Controleaanpak	9
5. Bevindingen controle jaarrekening 2019	10
6. Analyse resultaat en vermogen	14
7. Beheersingsorganisatie	15
8. Bijlagen	17

1. Aanbieding

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2019 van de Veiligheidsregio Twente (hierna: VRT) aan. Dit verslag beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2019 van de VRT.

De jaarrekening 2019 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van de VRT. Wij hebben naar aanleiding van onze controle een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt. Wij gaan ervan uit dat het algemeen bestuur op 29 juni 2020 overgaat tot ongewijzigde vaststelling van de jaarrekening. Wij verzoeken u contact met ons op te nemen, wanneer dit niet het geval is. In overleg kunnen dan de in dat geval verdere noodzakelijke acties worden ondernomen. Indien tot de vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dient een dergelijke aanpassing nog voor de betreffende vergadering van het algemeen bestuur te worden gemaakt.

De bevindingen naar aanleiding van ons onderzoek hebben wij in het hiervoor liggende accountantsverslag weergegeven. Dit accountantsverslag met de daarin opgenomen bevindingen is op 3 juni 2020 in concept besproken met de portefeuillehouder namens het dagelijks bestuur, de heer A.C. Hofland.

Wij bedanken de medewerkers van de VRT voor de open en constructieve wijze van samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden. De aanlevering van door ons opgevraagde informatie en documentatie was adequaat. Ook aanvullend gevraagde toelichting en documentatie lieten nooit lang op zich wachten.

Tot het verstrekken van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Eshuis Registeraccountants B.V.
drs. C.L. Willems RA

2. Bestuurlijke samenvatting

Ons oordeel

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2019 van de VRT uitgevoerd en een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt. Dat houdt het volgende in:

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening 2019 van de VRT een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Voorts zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening 2019 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Wij hebben de in de paragraaf 9.5 van de Jaarrekening 2019 van de VRT opgenomen verantwoording inzake de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd met inachtneming van het Controleprotocol WNT 2019. Wij concluderen dat de in de jaarrekening 2019 opgenomen verantwoording met toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Jaarverslag 2019

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2019 is opgesteld overeenkomstig het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en met de jaarrekening verenigbaar is. Het jaarverslag 2019 bevat in het licht van de door ons tijdens de controle van de jaarrekening 2019 verkregen kennis en informatie naar onze mening geen onjuistheden van materieel belang.

3. Kernpunten controle

Algemeen

De kernpunten uit onze controle zijn de volgende:

- Zijn er significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle?
- Is er sprake van significante wijzigingen in de verslaggevingsvoorschriften?
- Evaluatie van de belangrijkste inschattingen door het management van de VRT.
- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Is de interne financiële beheersing van de VRT adequaat in het kader van de jaarrekeningcontrole?
- Wordt door de VRT gehandeld in overeenstemming met de Kadernota Rechtmatigheid 2019 van de commissie BBV?

Geen significante wijzigingen in de reikwijdte van de controle

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in onze opdrachtbevestiging d.d. 21 november 2019 en het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol voor de accountantscontrole Veiligheidsregio Twente 2019 en volgende jaren. Er is gedurende de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Ook hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de reikwijdte.

Geen wijzigingen in significante verslaggevingsvoorschriften

De belangrijkste verslaggevingsvoorschriften voor de VRT zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2019. In 2019 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen (het BBV), die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de financiële positie of de resultaten van de VRT.

3. Kernpunten controle

Inschattingen door het management

In onze risicoanalyse en controleaanpak van de VRT hebben wij geen significante risico's aangemerkt die betrekking hebben op inschattingen door het management.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In paragraaf 4.1 van de Jaarstukken 2019 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' is het risicoprofiel van de VRT geschetst, alsmede de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is berekend op € 908.000 (de algemene reserve van € 370.000 en het deel van de bestemmingsreserves, waarop nog geen verplichting rust ad € 538.000).

Het totaal van de belangrijkste risico's van de VRT bedraagt op basis van het eind 2019 geactualiseerde risicobeeld € 2,2 miljoen. De weerstandsratio per ultimo 2019 bedraagt daarmee 0,41 (voor resultaatbestemming), waarbij een ratio van 0,70 volgens het beleidskader van de VRT is toegestaan.

In 2019 is te zien dat het weerstandsvermogen van de VRT beneden het gewenste niveau daalt. Dit komt vooral door de landelijke impact van de invoering van de WRNA en de gelijkschakeling van beroeps en vrijwilligers. Maar ook los van deze ontwikkeling zien wij de financiële positie als broos. Ons standpunt is gebaseerd op de volgende observaties:

- De impact van Corona is nog niet meegewogen in het risicomanagement. Hoewel de veiligheidsregio mogelijk zelf niet hogere kosten zal ervaren, voelen de aangesloten gemeenten wel de effecten hiervan, waardoor zij mogelijk druk gaan ervaren op de beschikbare ruimte in hun begroting.
- In vergelijking met andere Twentse gemeenschappelijke regelingen is de verhouding tussen weerstandsvermogen en begrotingstotaal bij de VRT ongunstiger.

3. Kernpunten controle

- Voor Troned/Safety Campus wordt voor 2020 vanwege COVID-19 een verlies verwacht. Deze verwachting is meegenomen in de risicoanalyse maar zal naar verwachting in 2020 dus niet bijdragen aan de groei van het eigen vermogen.
- Huisvesting en onderhoud zijn voor meerdere veiligheidsregio's een uitdagend dossier. De kosten nemen toe, enerzijds door toename van het onderhoud, anderzijds door kostenstijgingen o.a. door het professionaliseren van het onderhoud. In het weerstandsvermogen van de VRT is hier beperkt rekening mee gehouden.

Het is ons bekend dat besloten is om de gemeentelijke bijdragen in een aantal jaren met € 1,2 miljoen te verhogen. Hierdoor neemt het risicoprofiel en daarmee het benodigde weerstandsvermogen uiteraard af. Daarnaast is onder de onder de overlopende passiva € 3,2 miljoen opgenomen inzake nog te besteden Rijksgelden. Deze zijn gealloceerd voor specifieke projecten passend binnen de doelstellingen van het Rijk. In feite kan dit geld ook aan andere zaken dan de beoogde projecten worden besteed waardoor eventueel nog een 'buffer' beschikbaar is. Wij hebben overigens begrepen dat het merendeel van dit geld in 2020 zal worden ingezet voor de transitie van de meldkamer. Mede vanwege de terugkerende discussie over het weerstandsvermogen adviseren wij om in de jaarrekening een toelichting op te nemen over de allocatie en inzetbaarheid van deze gelden. Dit advies is reeds overgenomen door de directie .

Wij concluderen dat , hoewel de VRT nog mogelijkheden heeft om tegenvallers op te vangen, deze mogelijkheden beperkt zijn. Dat betekent dat bij eventuele tekorten overlegd moet worden met de gemeenten over de financiering. Wij adviseren om deze omstandigheid tussen AB, DB en directie bespreekbaar te houden. Bijvoorbeeld als onderdeel van het begrotingsproces en de tussentijdse cijfers of bij de behandeling van het risicomanagement. Nu de gemeenten zelf financiële druk ervaren is het zaak om verrassingen in bestuurlijke sfeer te voorkomen.

3. Kernpunten controle

Interne (financiële) beheersing

De interne (financiële) beheersing is van voldoende niveau. Daarnaast vinden op uitgebreide schaal (verbijzonderde) interne controlewerkzaamheden plaats, waarover aan de procesbeheerders en het bedrijfsvoeringsoverleg (BVO) wordt gerapporteerd. Voor onze bevindingen verwijzen wij u naar de door ons uitgebrachte managementletter d.d. 8 januari 2020.

Rechtmatigheid

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden op de naleving van rechtmatigheid hebben wij onrechtmatigheden vastgesteld voor een bedrag ad € 164.141. Dit bedrag is ook door de interne controleurs van de VRT vastgesteld. Uit ons onafhankelijke onderzoek zijn geen nadere bevindingen gebleken. Dit betreft voor € 40.167 bestedingen op contracten die in voorgaand jaar ook fout waren, maar nog niet zijn afgelopen. De nieuwe contracten zien primair op catering. Wij hebben van de directie begrepen dat voor catering onderzocht zal worden of dit voor de gehele organisatie als één opdracht in de markt gezet kan worden.

Wat de begrotingsrechtmatigheid betreft is op de programma's Brandweer en Gemeenten sprake van een overschrijding van de lasten en wel met resp. ca € 1,6 miljoen en € 0,1 miljoen. Zoals uit de toelichting op deze programma's blijkt, worden de lasten voor een belangrijk deel gecompenseerd door hogere baten.

In hoofdstuk 10 van de Jaarstukken 2019 is daarnaast een afzonderlijke toelichting gegeven op de overschrijding van de lasten 2019. Belangrijk bestanddelen van deze overschrijding zijn de post salarissen en Safety Campus/Risk Factory. Wij hebben vastgesteld dat deze overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid van de VRT, o.a. omdat hier navenante opbrengsten tegenover staan, en daarmee (alsnog) rechtmatig zijn. Wij merken overigens op dat in 2018 sprake was van begrotingsoverschrijdingen op alle programma's.

4. Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering controle

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met de door ons voorgenomen controleaanpak. Dat houdt in dat wij onze controle volledig gegevensgericht hebben uitgevoerd. In het vorige hoofdstuk hebben wij vermeld wat de kernpunten uit onze controle zijn geweest. In het volgende hoofdstuk brengen wij onze bevindingen onder uw aandacht.

Onze controleaanpak is onder andere gebaseerd op een adequate risicoanalyse. Wij hebben diverse gesprekken gevoerd met de controller over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen bij de VRT. Zoals in hoofdstuk 3 al vermeld hebben wij geen significante risico's voor onze controle onderkend als het gaat om inschattingen door het management.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

Het algemeen bestuur bepaalt de goedkeuringstolerantie die de accountant bij zijn controle van de jaarrekening dient te hanteren. Normaliter wordt hiervoor de richtlijn op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) aangehouden, zo ook door de VRT. Op grond van de jaarrekening 2019 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten 1% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 567.000 en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief dotaties aan de reserves, dat is afgerond € 1.701.000. Wordt deze goedkeuringstolerantie niet overschreden, dan kan een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven. De goedkeuringstolerantie is een kwantitatieve maatstaf. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen. De rapporteringstolerantie is door het algemeen bestuur bepaald op € 100.000, zowel voor fouten als voor onzekerheden. In de bijlage is één ongecorrigeerde afwijking opgenomen die onder de rapporteringstolerantie ligt.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2019

Algemeen

Wij hebben onze controlebevindingen hierna per balanspost c.q. programma weergegeven. In bijlage 1 hierna (hoofdstuk 8) is een overzicht van gecorrigeerde en niet gecorrigeerde controleverschillen opgenomen.

Verslaggeving

Notitie materiële vaste activa 2020

De Commissie Bbv heeft een nieuwe notitie inzake materiële vaste activa beschikbaar gesteld. Deze notitie bevat informatie die relevant is voor een veiligheidsregio. Met name aan de verwerking van onderhoud worden aanvullende eisen gesteld. Belangrijke wijzigingen zijn:

- De Commissie geeft aan dat groot onderhoud volgens het Bbv in principe niet via een bestemmingsreserve geëgaliseerd kan worden, tenzij de raad (AB) dit zo besluit;
- Achterstallig onderhoud moet in een voorziening worden opgenomen als er sprake is van kapitaalvernietiging. Indien er wel sprake is van achterstallig onderhoud, maar het actief kan nog zoals gewenst functioneren moeten de aanvullende onderhoudslasten in de begroting worden verwerkt.

VRT kent geen voorziening groot onderhoud noch is er een bestemmingsreserve ingesteld om onderhoud te dekken. Wij adviseren u om op basis van het recente onderhoudsplan te bepalen of er noodzaak is tot het instellen van een voorziening dan wel een reserve. Wij verwijzen ook naar onze opmerkingen hierover bij het weerstandsvermogen. Overigens merken wij op dat het (gefixeerde) onderhoudsbudget voor gebouwen ook in 2019 toereikend was. Het gaat dus vooral om inschatten of dit ook zo zal blijven en of het nodig is om hiervoor geld buiten de begroting om te reserveren in het weerstandsvermogen of op de balans.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2019

Materiële vaste activa, investeringen met economisch nut

In 2019 is geïnvesteerd in de aanschaf van natuurbrandbestrijdingsvoertuigen (€1,9 miljoen). De verwachte investeringen in nieuwbouw hebben in 2019 nog maar beperkt effect gehad op de jaarrekening, dit betreft voornamelijk de aanschaf van de grond voor de nieuwe kazerne ad € 0,2 miljoen.

Wij merken op dat de (her)aanbesteding van de nieuwe tankautospuitten nog loopt waardoor momenteel nog gewerkt wordt met ouder materieel. Investeringen in de komende jaren brengt druk op de liquiditeit met zich mee. De liquiditeit van de VRT is echter beperkt. Wij verwijzen hiervoor ook naar onze opmerkingen over de financiering (vreemd) vermogen.

Algemene reserve

De algemene reserve was ultimo 2018 een negatieve reserve van € 50.000. Per 31 december 2019 is deze nog altijd negatief, maar voor € 103.000. Een lichte verslechtering dus. De algemene reserve bestaat feitelijk uit drie onderdelen: een algemeen positief deel van € 0,4 miljoen (ultimo 2017 € 0,92 miljoen) en de negatieve reserves FLO Enschede voor € 0,4 miljoen (ultimo 2018 negatief € 0,91 miljoen) en FLO Borne voor € 0,06 miljoen (ultimo 2018 negatief € 0,05 miljoen). Deze negatieve saldi komen voort uit een bilaterale afspraak tussen de gemeenten en de VRT over de financiering van het FLO.

Het gerealiseerd resultaat 2018 ad € 0,5 miljoen negatief is in 2019 in mindering gebracht op de algemene reserve. De negatieve FLO-reserves zullen naar verwachting in 2020 aflopen.

Langlopende schulden en financiering

VRT is extern gefinancierd via een pakket langlopende leningen bij de BNG en NWB voor € 37,5 miljoen. Aan deze leningen zijn geen condities of onderpanden gesteld. De leningen zijn tevens aflossingsvrij. In 2021 vervalt de eerste lening ad € 2,3 miljoen. Daarna vervalt tot en met 2028 nagenoeg ieder jaar een lening, samen voor €17,5 miljoen. Dit zijn ook de leningen met de meest gunstige rentepercentages. Het vervallen van de leningen betekent dat u vanaf 2021 moet beschikken over de noodzakelijke liquiditeit om te

5. Bevindingen controle jaarrekening 2019

kunnen aflossen, of dat u moet herfinancieren. Bij herfinanciering is het interessant om te kijken of dit opnieuw aflossingsvrij kan en moet en welke rentepercentages voor u gelden. Dit is van impact op de meerjarenbegroting en de te verwachten rente- en mogelijk aflossingslasten. Wij hebben begrepen dat VRT voornemens is de huidige leningen te herfinancieren. Het bestuur verwacht dat dit tegen gunstige condities kan.

Resultaat 2019 ten opzichte van Bestuursrapportage 2019

In de Bestuursrapportage 2019 werd voor 2019 een voordelig resultaat voorspeld van € 615.000. Uit de jaarrekening 2019 blijkt een positief resultaat van ca. € 56.000 inclusief mutaties in reserves. In paragraaf 1.3 van de Jaarstukken 2019 is een toelichting op hoofdlijnen gegeven op de belangrijkste verschillen tussen het tekort volgens de Bestuursrapportage 2019 en dat volgens de jaarrekening 2019.

Troned

Troned verzorgt trainingen voor externe partijen, maar ook voor VRT zelf. De interne kosten en opbrengsten van deze trainingen worden beiden in de jaarrekening van VRT gepresenteerd, niet gesaldeerd maar onder zowel de baten als de lasten. In de begroting wordt dezelfde systematiek gevolgd. Deze presentatie heeft dus geen invloed op het resultaat noch op de begrotingsrechtmatigheid. De baten en lasten lijken hierdoor echter hoger dan ze zijn wat vertekenend kan zijn voor inzicht en vergelijking met andere veiligheidsregio's. Wij hebben begrepen dat bestuurlijk behoefte is aan inzicht in de ontwikkeling van de resultaten van Troned. Wij adviseren u daarom om in zowel de jaarrekening als de begroting de interne baten en lasten te salderen en de resultaten van Troned apart toe te lichten in een overzicht dat inzicht geeft in de opbouw van de resultaten. Wij adviseren u om hierin de interne baten en lasten apart zichtbaar te maken. Troned is theoretisch een belastingplichtige activiteit voor u. In het verleden is een beperkt resultaat gerealiseerd. Voor 2020 wordt vanwege COVID-19 nog een verlies verwacht, daarna is weer winst begroot. VRT heeft t/m 2018 geen VpB-plicht gekend voor Troned omdat het winststreven ontbrak. Omdat voor de toekomst wel degelijk naar winst wordt gestreefd (en dit ook begroot is) adviseren wij om de casus inzake de VpB-plicht te heroverwegen. De controller heeft aangegeven dit al gesignaleerd te hebben en zal deze casus oppakken.

5. Bevindingen controle jaarrekening 2019

SiSa-bijlage, regeling A2: BDUR

In de SiSa-bijlage 2019 (bijlage 3 bij de jaarrekening) is een totale bate voor de BDUR verantwoord van € 6,5 miljoen. De verantwoordde bestedingen op de BDUR zijn nagenoeg gelijk aan de ontvangsten in 2019 (€ 6,3 miljoen). Bij de meeste Veiligheidsregio's loopt de BDUR volledig via de staat van baten en lasten, bij VRT via de balans. Te zien is dat jaarlijks de BDUR wordt toegevoegd aan de balanspost en dat daaraan de uitgaven voor projecten worden onttrokken. De toevoeging en de besteding zijn echter bijna gelijk aan elkaar: er wordt dus eigenlijk nauwelijks nog geld op de balans gereserveerd, behoudens wat al in het verleden 'gespaard' is. In feite is daarom de vraag in hoeverre dit instrument nog relevant is als de toevoegingen en onttrekkingen aan de post jaarlijks ongeveer gelijk zijn. Wij hebben begrepen dat het huidige saldo nog te besteden in 2020/2021 volledig benut zal worden. Wij adviseren u om dan te overwegen of deze systematiek dan nog relevant is voor u.

Wij hebben de bestedingen in het kader van de BDUR gecontroleerd volgens de richtlijnen van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2019. Onze rapportage treft u aan in hoofdstuk 8 (bijlage 2) van dit accountantsverslag.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Algemeen

De accountant dient ingevolge BW 2 artikel 393, lid 4 in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Wij hebben de automatiseringsomgeving van de VRT uitsluitend beoordeeld in het kader van de jaarrekeningcontrole. Daarbij zijn ons overigens geen bevindingen gebleken die wij onder uw aandacht zouden moeten brengen.

IT-audit

Wij hebben ten opzichte van vorig jaar geen nieuwe bevindingen geconstateerd.

6. Analyse resultaat en vermogen

Eigen vermogen gestegen in 2019

Het eigen vermogen is in 2019 gestegen met € 0,8 miljoen naar € 2,1 miljoen. Het gerealiseerd resultaat over 2019 bedraagt volgens het Overzicht van baten en lasten positief € 56.000, nadat in 2019 per saldo € 770.000 aan de reserves is toegevoegd. De solvabiliteitsratio nam toe van 2,34 % per 31 december 2018 naar 3,74 % ultimo 2019.

Gerealiseerd resultaat 2019

Het gerealiseerd resultaat over 2019 bedraagt volgens het Overzicht baten en lasten in de jaarrekening (afgerond) € 56.000 voordelig (2018: € 383.000 nadelig). Dit resultaat is als volgt samengesteld (x € 1.000):

Programma Multidisciplinaire onderwerpen	587
Programma Brandweer	32.425 -/-
Programma GHOR	258 -/-
Programma Gemeenten	51 -/-
Programma Algemene Dekkingsmiddelen	32.972
Ottrekkingen aan de reserves	609
Dotaties aan de reserves	<u>1,379 -/-</u>
Totaal gerealiseerd resultaat	56

In de Jaarstukken 2019 is een analyse op hoofdlijnen gegeven van dit gerealiseerd resultaat, waarbij in principe verschillen tussen realisatie en begroot na wijzigingen > € 25.000 zijn vermeld. Deze analyse is nog eens samengevat in paragraaf 1.2 van de jaarstukken.

Een voorstel tot bestemming (dekking) van het gerealiseerd resultaat over 2019 is niet in de jaarstukken opgenomen; dit wordt door de VRT aangeboden in het bestuursvoorstel. Formeel zou dit onderdeel uit moeten maken van de jaarrekening. In paragraaf 4.1.4 is wel het gevolg voor de weerstandsratio vermeld indien het voordelig saldo aan de algemene reserve zou worden toegevoegd.

7. Beheersingsorganisatie

Frauderisicoanalyse

Wij hebben vastgesteld dat het maken en/of periodiek actualiseren van gerichte frauderisicoanalyses tot en met 2018 (nog) geen zichtbaar onderdeel vormde van de interne beheersingsomgeving van de VRT en dat uit de administratie (notulen, beleidsdocumenten, et cetera) bijvoorbeeld geen vastleggingen bleken, die het belang illustreren dat u hecht aan het vermijden en ontdekken van fraude. Uw organisatie loopt hiermee het risico dat de interne beheersing kwetsbare plekken bevat, die onopgemerkt blijven.

Wij hebben daarom in de Managementletter 2019 aandacht gevraagd voor het periodiek uitvoeren van een specifieke frauderisicoanalyse door het management en het bestuur. Hierin verwachten wij in ieder geval vanuit een tweetal invalshoeken een inschatting van de frauderisico's:

- Het risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de organisatie.
- Het risico dat personen de financiële verslaggeving gebruiken om daar beter van te worden.

Wij adviseerden de VRT deze frauderisicoanalyse over de verslagperiode door het dagelijks bestuur te laten vaststellen, deze vervolgens af te stemmen met het algemeen bestuur en hiervan een adequate vastlegging te maken.

Inmiddels is door uw organisatie een conceptversie voor een Startnotitie fraude en integriteit opgesteld, waarin uiteen wordt gezet wat de frauderisicoanalyse precies behelst en hoe deze binnen de VRT kan worden geborgd. Dit concept zal nog nader worden uitgewerkt en ter besluitvorming aan het bestuur worden voorgelegd, waarna de frauderisicoanalyse nog voor het verslagjaar 2019 vorm en inhoud kan krijgen.

7. Beheersingsorganisatie

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie NBA een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en moeten bezien of deze maatregelen effectief zijn. Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, het management dan wel het bestuur.

Wij hebben conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Hoewel wij, zoals hiervoor beschreven, een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle over 2019 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde controleverschillen

Wij hebben de volgende controleverschillen geconstateerd:

Resultaat beïnvloedende correcties:

Geen.

Niet gecorrigeerde controleverschillen:

Nagekomen facturen 2019 in 2020, niet gecorrigeerd	€ 35.000
--	----------

Geconstateerde fouten en onzekerheden in de controle:

• Rechtmatigheidsfout aanbestedingen	€ 164.141

8. Bijlagen

Bijlage 2: Bevindingen controle SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen. Per regeling wordt hieronder aangegeven of en zo ja, welke fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd.

Regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
BDUR A2	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Totaal		€ 0	

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid: goedkeurend

8. Bijlagen

Bijlage 3: Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Eshuis ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de VRT in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Een te grote mate van vertrouwdsheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken. Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om komend boekjaar teamleden bij de VRT te rouleren; wij zijn immers nog geen zeven jaar accountant van VRT.

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Eshuis, haar partners en haar medewerkers en de VRT die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Eshuis, een bestuurder of interne toezichthouder van Eshuis of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan de VRT of een bij de VRT betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.